

Петровська Л.І. – викладач історії та громадянської освіти ВПУ радіоелектроніки

Цикл уроків з інтегрованого курсу «Громадянська освіта» в умовах змішаного навчання

В сучасних умовах різноманітних викликів перед людством, пов'язаних з пандемією коронавірусу, умовами воєнного стану та ін., освітній процес має бути гнучким, мобільним, адаптивним, щоби давати можливість здобувачам освіти продовжувати навчання. При цьому потрібна орієнтація на технології, які формують в них уміння вчитися, самостійно опрацьовувати навчальний матеріал, застосовувати набуті теоретичні знання при виконанні практичних завдань. Сучасні діти повністю включені в мобільні технології, інтернет, соціальні мережі, тому комп'ютерні технології ефективно використовуються для різноманітних форм навчання, в т.ч. для дистанційного та змішаного. Вони відкривають учням доступ до різноманітних джерел інформації, підвищують ефективність самостійної роботи, дають нові можливості для творчості, дозволяють реалізовувати нові форми і методи навчання. Педагогіка співпраці, активізація та індивідуалізація навчання, використання креативних технологій навчання визначають нові місце і роль викладача в навчальному процесі. Він виступає коучем, ментором, тьютором, т.б. наставником, джерелом знань і відповідей на складні питання. При цьому викладач вчиться сам і вчить учнів вчитися.

Важливого значення у складних умовах сьогодення набуває **змішане навчання** - освітня технологія, що поєднує навчання з участю викладача (обличчям до обличчя) з онлайн-навчанням, яке дає можливість здобувачам освіти самостійно визначати час, місце, темп навчання для виконання поставлених викладачем навчальних завдань, т.б. відбувається поєднання онлайн навчання, традиційного та самостійного навчання. Учень засвоює одну частину матеріалу онлайн, а іншу частину матеріалу вивчає у навчальному закладі, при цьому усі види діяльності логічно пов'язані між собою і, як результат, учень отримує цілісний необхідний обсяг знань з предмету.

Існують різні моделі змішаного навчання. Найбільш популярною є ротаційна модель, яка підходить для всіх закладів освіти, для дітей різних вікових груп, для учнів з ООП і може використовуватися для вивчення будь-яких предметів. При цій моделі змішаного навчання викладач самостійно складає графік роботи з учнями, чергуючи онлайн- та офлайн-навчання. Використовується індивідуальна, групова та робота всієї групи.

В рамках цієї моделі пропоную цикл уроків з інтегрованого курсу «Громадянська освіта» з розділу II «Права і свободи людини», розроблених за методом «перевернутий клас», т.б. коли типова подача навчального матеріалу і організація домашніх завдань представлені навпаки: основне засвоєння нового матеріалу учнями відбувається вдома, а час аудиторної роботи виділяється на виконання завдань, вправ, проведення дискусій, індивідуальні консультації викладача та інші форми роботи.

Усі матеріали і завдання до уроків розроблено з допомогою різноманітних інструментів, які дають можливість змістовно наповнювати навчальний процес, допомагають учням засвоювати матеріал і на уроках, і самостійно, а викладачеві - контролювати рівень їхніх знань.

Предмет/спеціальність	ГРОМАДЯНСЬКА ОСВІТА (інтегрований курс)			
Обрана модель	Ротаційна модель: перевернутий клас (здобувачі освіти самостійно знайомляться з новим матеріалом, а на уроці відбувається його практичне опрацювання)			
Назва розділу (кількість годин)	Розділ 2. Права і свободи людини (8 годин)			
Теми до розділу	Форми змішаного навчання			Оцінювання/цифрові застосунки
	Очна форма навчання: види діяльності/цифрові застосунки	Онлайн навчання		
		Онлайн-заняття: види діяльності/цифрові застосунки	Самостійна робота: <i>індивідуальна/групова</i> види діяльності/цифрові застосунки	
Людська гідність. Охорона й захист людської гідності.			Робота з матеріалами підручника Бакка Т. Громадянська освіта, 10 кл. – К., Оріон, 2018 (§8, ознайомлення з основними поняттями та витягами з Загальної декларації прав людини, увага на базове поняття «людська гідність») Презентація «Людська гідність і права людини»: https://docs.google.com/presentation/d/13R4T_8xbOIE2lwL1aAhedTnNlt8nAEw2/edit?usp=sha	Виконання вправи, яка передбачає добір відповідних характеристик до вивчених понять https://learningapps.org/watch?v=p5f1ay3m221 Відповіді на завдання, розміщені в інтерактивній книзі https://www.storyjumper.com/book/read/118590252/hist198085

			ring&oid=114875346472290116555&rtpof=true&sd=true Закріплення вивченого за допомогою: 1) тематичної інтерактивної книги https://www.storyjumper.com/book/read/118590252/hist198085 2) відеоролика з запитаннями https://edpuzzle.com/media/61962dab84586341374c7df5/edit	
Права і свободи людини. Покоління прав людини.		- Робота в групах (підручник, §9) над завданнями «Ідеї для дослідження» Гр.1: коментар алегорій свободи і права (ст.40) Гр.2: аргументація позицій щодо смертної кари (на основі перегляду відеоролика «Смертна кара. Кома» https://www.youtube.com/watch?v=nkTc6r-X14c - Створення таблиці «Покоління прав людини»	Перегляд відеоролика для ознайомлення з ключовими поняттями та головними міжнародними документами з прав людини https://www.loom.com/share/ec8d040eb9f04acb8acc495e7341b395 Тематична презентація: https://docs.google.com/presentation/d/12PE-uE2V4f9b9aLrrqCr69KfSH7lu_Rh/edit?usp=sharing&oid=114875346472290116555&rtpof=true&sd=true	Виконання вправи «Відкрийте вікно» https://wordwall.net/uk/resource/24922006/ Вибрати з «хмари слів» терміни, що позначають міжнародні документи з прав людини і вказати їх повну назву: https://wordart.com/edit/x0z4lgrgqxt7 Взаємоперевірка виконання таблиці з використанням техніки «Дві зірки і побажання» https://www.storyboardthat.com/storyboards/677604e2/-----/edit
Класифікація прав людини. Майбутнє прав людини.	Формування узагальнюючої таблиці по категоріях прав і свобод людини Робота в малих групах : створення плакатів по категоріях прав і свобод у застосунку https://www.canva.com/		Перегляд відеоролика про групи прав і свобод людини з поясненням на конкретних прикладах: https://www.youtube.com/watch?v=k6UjXF6_H_U Презентація «Класифікація прав і свобод людини. Борці за права людини» https://docs.google.com/presentation/d/1URfRd39JmW3GGDTKT81yTQpEBYBWbpEC/edit?usp=sharing&oid=114875346472290116555&rtpof=true&sd=true	Тестовий контроль https://forms.gle/ocHvqqmWAGJ2SDRQ8 Пазли: скласти картинку і визначити групу прав, яку вона відображає: https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=13c4999aa402 Вправи із застосунку Wordwall: «Відсутнє слово» https://wordwall.net/uk/resource/24917605/

	Колективне обговорення питання «Майбутнє прав людини» (акцент на динамічність суспільства та розвиток прав людини; опрацювання змісту нової термінології «нові права людини», «четверте покоління прав людини»)			«Сортування за групами» https://wordwall.net/uk/resource/24921278/
Верховенство права. Відповідальність держави за дотримання, гарантування та захист прав і свобод людини.		Перегляд відеоролика про рейтинг України за станом верховенства права https://www.youtube.com/watch?v=eXDKThyQjk та дискусія «Чи змінилася ситуація за 10 років»	Тематична презентація: https://docs.google.com/presentation/d/1k5PJv3AzSBzZ_s6TklbUzPPpSu8GqljS/edit?usp=sharing&oid=114875346472290116555&rtpof=true&sd=true Перегляд відеоролика «Хто відповідає за дотримання та забезпечення прав людини» https://www.youtube.com/watch?v=89ly-NvkdTQ	Самоперевірка знань з допомогою карток Quizlet у режимах «Картки», «Заучування», «Підбір» https://quizlet.com/642812286/ - «Вгадай слово»: https://learningapps.org/watch?v=pmyb23pzn21
Поняття прав дитини. Захист прав дитини.	Вікторина з ключових питань теми з різними типами завдань: - Пазл: скласти малюнок та назвати відповідний до нього документ https://www.jigsawplanet.com/?rc=play&pid=2302ba436044 - Тести:		Презентація «Права дитини»: https://www.youtube.com/watch?v=LpLrxXtVBZU Ознайомлення з Конвенцією про права дитини: https://www.youtube.com/watch?v=Ju4b-Vg2Rrk Перегляд відеоролика «Дії на захист прав людини та прав дитини»	Техніка формувального оцінювання «Таблиця «Знаю-Хочу дізнатися-Дізнався» (заповнити за підсумками уроку)

	https://naurok.com.ua/test/prava-ditini-591040.html		https://www.youtube.com/watch?v=wGm1sj71OHo&t=74s	
Порушення прав людини. Національні та міжнародні механізми захисту прав людини.		Обговорення Топ-5 порушень прав людини в Україні на основі відеоролика: https://www.youtube.com/watch?v=tP32QzNyGgg Робота в малих групах: представлення іншим групам дослідженого питання I гр. – Компоненти юридичного механізму захисту прав людини II гр. – система українських органів, що захищають і гарантують права людини й громадянина III гр. – громадські правозахисні організації IV гр. – Міжнародні акти про захист прав людини	Презентація «Національні та міжнародні механізми захисту прав людини» https://docs.google.com/presentation/d/1epsgSzSmcp_R_f-OnCNOR51BNqKYUk9S/edit?usp=s_haring&ouid=114875346472290116555&rtpof=true&sd=true Відеоролик «Які механізми захисту прав людини існують» https://www.youtube.com/watch?v=r7qmQ1tCTe8&t=49s	Есе: «Моя оцінка механізмів захисту прав людини» «Хто більш спостережливий?»: відповіді на відкриті запитання про порушення прав людини в Україні: https://edpuzzle.com/media/6196dae7d1511741567f0aa6
Практичне заняття: «Європейський суд з прав людини»	Робота в парах: повторення основних даних про ЄСПЛ та порядок його діяльності за допомогою карток Quizlet у режимах «Картки», «Заучування», «Підбір» https://quizlet.com/638787703/ Метод «Акваріум»: робота над блоками питань:		Перегляд відеоролика «Фільм про Європейський суд з прав людини» https://www.youtube.com/watch?v=VHL_sgXVHiE Презентація «ЄСПЛ» https://docs.google.com/presentation/d/1oj_El-2IQSg6PN-Sv1Or8ZE_fB6QxMvELqhvzC7sXyE/edit?slide=id.p1 Ознайомлення з брошурою «ЄСПЛ у 50-ти запитаннях», яка надає загальну інформацію про роботу Суду: https://www.echr.coe.int/documents/50questions_ukr.pdf	Метод «Мікрофон», вправа «Вставити пропуски» https://learningapps.org/watch?v=p5c7ou3za21

	1) Склад та які справи розглядає ЄСПЛ 2) Випадки звернення до ЄСПЛ 3) Мова звертання до ЄСПЛ та які скарги Суд не розглядає 4) Порядок розгляду справи в ЄСПЛ 5) Чи можна не виконувати рішення ЄСПЛ? Практичне завдання: скласти заяву до ЄСПЛ згідно вимог щодо її змісту та оформлення		Робота з документами (витяги з Регламенту ЄСПЛ) Відеоролик «Процедура звернення до ЄСПЛ»: https://www.youtube.com/watch?v=62J8UQIHL8M&t=187s	
Підсумкове тестування	Систематизація і узагальнення знань з вивченого розділу		Повторення вивченої термінології з розділу II за моїм посібником «Термінологічний марафон»: формування понятійного апарату учнів з інтегрованого курсу «Громадянська освіта» засобами ІКТ: https://drive.google.com/file/d/1YzMLdLCwKCV0smSqOxtuRjke0dAkAGye/view?usp=sharing (ст. 58-69) та тематичний кросворд з цього ж посібника (ст. 10), створеного за допомогою програми http://crosswordcreator.homacosoft.com/	Контрольна робота з різнорівневими завданнями у 2-х варіантах: https://docs.google.com/document/d/1rDhdqGI2OE_wxDS2lTO9QVPXi5fHpgSw/edit?usp=sharing&oid=114875346472290116555&rtpof=true&sd=true